

МЭДЭЭЛЛИЙН ТЕХНОЛОГИЙН ҮЙЛДВЭРЛЭЛИЙГ ДЭМЖИХ ТУХАЙ ХУУЛИЙН ТӨСӨЛД
ХОЛБОГДОХ БАЙГУУЛЛАГААС ИРҮҮЛСЭН САНАЛЫН НЭГТГЭЛ

Д/д	Санал ирүүлсэн байгууллагын нэр	Ирүүлсэн санал	Саналыг тусгасан байдал
1	Батлан хамгаалахын яам 2024.04.30 16/1621	1.Хуулийн төслийн 6 дугаар зүйлийн 6.1.9-д “Зөвлөлийн бүрэлдэхүүн, ажиллах журмыг Засгийн газар тогтоох” гэсний найруулгад анхаарч, хуулийн төсөлд ямар чиг үүрэг бүхий зөвлөл байх талаар тодорхой тусгах;	Хуулийн төслийн 11.2 дахь хэсэгт “Мэдээллийн технологийн үйлдвэрлэл, дэвшилтэт технологийг хөгжүүлэх, виртуал бүсийн үйл ажиллагааг удирдлага, зохион байгуулалтаар хангах чиг үүрэг бүхий орон тооны бус зөвлөл (цаашид “Зөвлөл” гэх) ажиллана.” гэж заасан зөвлөлийн бүрэлдэхүүн, ажиллах журмыг тогтоохоор заасан.
		2.Хуулийн төслийн 7 дугаар зүйлийн 7.4-т “Төсвийн байгууллага нь ... нөхцөлийг тендер шалгаруулалтын баримт бичигт заан, ...” гэснийг “Төсвийн байгууллага нь ... нөхцөлийг тендер шалгаруулалтын баримт бичиг зааж, ...” гэж өөрчлөн найруулах;	Саналыг тусгаж, томъёоллыг өөрчилсөн болно.
		3.Хуулийн төслийн 3 дугаар зүйлд “Батлан хамгаалах, Зэвсэгт хүчинтэй холбоотой мэдээллийн технологийн бүтээгдэхүүнийг хүн, хуулийн этгээдээс худалдан авахгүй байж болно.” гэж нэмж тусгах;	Батлан хамгаалах, Зэвсэгт хүчинтэй холбоотой аливаа худалдан авалт нь Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа, ажил, үйлчилгээ худалдан авах тухай хуулийн 3.4-т заасан журмаар зохицуулагдах тул энэ хуулийн үйлчлэх хүрээнд хамаарахгүй.
		4.Хуулийн төслийн 8 дугаар зүйлийн 8.1.1-д “мэдээллийн технологийн үйлдвэрлэлийг дэмжихтэй холбоотой стандарт, ..., батлах” гэж цахим хөгжил, харилцаа холбооны асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллагын хэрэгжүүлэх арга	Саналыг тусгаж, 8.1.1 дэх заалтыг “мэдээллийн технологийн үйлдвэрлэлийг дэмжих талаар нийтээр дагаж мөрдөх стандарт, дүрэм, журмыг хууль тогтоомжид нийцүүлэн батлах,” гэж өөрчилсөн болно.

		хэмжээнд заасан нь Стандартчилал, техникийн зохицуулалт, тохирлын үнэлгээний итгэмжлэлийн тухай хуулийн 23 дугаар зүйлийн 23.1.1-д “эрхэлсэн асуудлаар стандарт, техникийн зохицуулалтыг боловсруулах, хэрэгжилтэд хяналт тавих” гэж заасан стандартчилал, техникийн зохицуулалт, тохирлын үнэлгээний хэрэгжилттэй холбогдох зохицуулалт Засгийн газрын гишүүний бүрэн эрхэд тусгагдаагүй байгааг анхаарах.	
2	Гадаад харилцааны яам 2024.04.25 08/2139	Тусгайлан өгөх саналгүй болно.	Дэмжсэн.
3	Монгол Улсын Шадар сайд 2024.04.25 ЗГ-2/300	Хуулийн төслийг Засгийн газраас Улсын Их Хуралд өргөн мэдүүлсэн Шинжлэх ухаан, технологийн тухай хуулийн шинэчилсэн найруулгын төсөлтэй нийцүүлэх шаардлагыг анхааран үзнэ үү.	Шинжлэх ухаан, технологийн тухай хуулийн шинэчилсэн найруулгын төсөлд мэдлэгт суурилсан эдийн засаг, нийгмийн чиг баримжаа бүхий шинжлэх ухаан, технологийг хөгжүүлэх замаар үндэсний өрсөлдөх чадварыг сайжруулах, эдийн засгийн тогтвортой өсөлтийг дэмжих, иргэдийн амьдралын чанарыг дээшлүүлэх зорилгыг дэвшүүлсэн бөгөөд Мэдээллийн технологийн үйлдвэрлэлийг дэмжих тухай хуулийн төсөл нь шинжлэх ухаан, технологийн нэг чиглэл болох мэдээллийн технологийн үйлдвэрлэл эрхлэх, түүнийг төрөөс татварын болон татварын бус бодлогоор дэмжих, энэ талаар төрийн байгууллагын гүйцэтгэх чиг үүргийг тодорхойлох, санхүүжүүлэх эх үүсвэрийг төрөлжүүлэх, хөрөнгө оруулалтын эрх зүйн

			орчныг боловсронгуй болгох, цахим эдийн засгийг дэмжих зорилготой болно.
4	Зам, тээврийн хөгжлийн яам 2024.04.29 01/1862	1.Хуулийн төслийн 5 дугаар зүйлд “Төр мэдээллийн технологийн бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэгч хүн, хуулийн этгээдийг нээлттэй мэдээлэл, нээлттэй өгөгдлөөр хангаж, дэмжлэг үзүүлэх” гэж нэмэх;	Нийтийн мэдээллийн ил тод байдлын тухай хуулийн 1 дүгээр зүйлд “Энэ хуулийн зорилт нь хуульд заасан үндэслэл, журмын дагуу иргэний мэдээлэл хайх, хүлээн авах эрхийг хангах, нийтийн мэдээллийн дэд бүтцийн эрх зүйн үндсийг тогтоох, төрийн үйл ажиллагааг цахим хэлбэрээр явуулах, нээлттэй, ил тод, шуурхай байлгах, төрийн үйл ажиллагаанд олон нийтийн хяналтыг бий болгоход оршино.” гэж заасан бөгөөд тус хуулиар нээлттэй өгөгдөл бий болгох, төрийн байгууллагад цугларсан зарим мэдээллийг нээлттэй, ил тод болгохтой холбоотой харилцааг зохицуулж байгаа тул энэ хуулийн төслийн үйлчлэх хүрээнд хамаарахгүй болно.
		2.Хуулийн төслийн 8 дугаар зүйлд “Мэдээллийн технологийн бүтээгдэхүүн, үйлчилгээг ангилал, төрөл, зориулалт, зохиогчийн эрхийн түвшин, хамрах хүрээ, хэрэглээний түвшин зэргээр нь төрөлжүүлэн мэдээллийн сан бүрдүүлэх” гэж нэмэх;	Саналыг тусгаж, хуулийн төсөлд 9.1.11 дэх заалт нэмж, “гадаад болон дотоодын зах зээлд нийлүүлэх мэдээллийн технологийн бүтээгдэхүүн, үйлчилгээг ангилал, төрөл, зориулалт, зохиогчийн эрх болон бусад нэмэлт мэдээллийн хамт бүртгэх.” гэж тусгасан болно.
		3.Мэдээллийн технологийн бүтээгдэхүүн, үйлчилгээ үйлдвэрлэгч, мэдээлэл хариуцагч байгууллага, төр, хувийн хэвшлийн хоорондын уялдаа холбоо, бүтээгдэхүүн үйлчилгээг бий болгох санал, санаачилгыг судалж шинэ бүтээл, оновчтой саналын нээлттэй сан бүрдүүлж оролцогч талуудад түгээхэд анхаарах,	Оюуны өмчийн тухай хуулиар оюуны өмчийн эрхээр хамгаалагдах бүтээл, оюуны өмчийг хамгаалах зарчим, оюуны өмчийн байгууллагын тогтолцоо, чиг үүргийг тогтоох, оюуны өмчийг эдийн засгийн эргэлтэд оруулахыг дэмжихтэй холбогдсон

		түүнчлэн оюуны өмчийн эрхээр хамгаалагдсан бүтээл, санааг хамгаалах чиглэлээр нэмэлт заалтуудыг тусгах.	нийтлэг харилцааг зохицуулж байгаа тул тус хуульд заасны дагуу оюуны өмчийн бүртгэлийн мэдээллийн нэгдсэн санг бүрдүүлэх болно.
5	Соёлын яам 2024.04.25 1/1128	1.Хуулийн төслийн 7.1.3-т “хөрөнгийг” гэснийг “зардлыг” гэж өөрчлөх;	Саналыг тусгаж, хуулийн 7.1.3-т “... хөрөнгийг ...” гэснийг “... зардлыг ...” гэж өөрчилсөн.
		2.Хуулийн төслийн 14.3.8-д заасныг хасах;	Саналыг тусгаж, хуулийн төслийн “14.3.8.хөгжлийн тэргүүлэх болон эрэлттэй мэргэжлийн жагсаалтад багтсан мэдээллийн технологийн чиглэлээр бакалавр болон түүнээс дээш зэргээр суралцаж төгссөн хүний эхний 1 жилийн үндсэн цалингийн 50 хувийг төрөөс олгох,” гэснийг хассан.
		3.Хуулийн төслийн 15 дугаар зүйлийг Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4.6-д заасантай нийцүүлэх;	Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн “6.4.6.хуульд өөрөөр заагаагүй бол төсвийн орлогыг аль нэг этгээд, эсхүл үйл ажиллагаанд тусгайлан оноохгүй байх,” гэж заасан бөгөөд уг хуулийн төслөөр нарийвчлан зохицуулсан болно.
		4.Хуулийн төсөл нь Хууль тогтоомжийн тухай хуульд заасны дагуу “бусад хуультай уялдах, нийцсэн байх” гэсэн шаардлагыг хангуулахад анхаарах.	Бусад хуулийн зохицуулалттай нийцүүлсэн бөгөөд уг хуулийн төсөлтэй уялдуулан Нийтийн мэдээллийн ил тод байдлын тухай хуульд нэмэлт оруулах тухай, Мөнгө угаах болон терроризмыг санхүүжүүлэхтэй тэмцэх тухай хуульд нэмэлт оруулах тухай, Харилцаа холбооны тухай хуульд өөрчлөлт оруулах тухай, Аж ахуйн нэгжийн орлогын албан татварын тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай, Хөрөнгийн үнэлгээний тухай хуульд нэмэлт оруулах

			тухай хуулийн төслүүдийг тус тус боловсруулсан болно.
6	Уул уурхай, хүнд үйлдвэрийн яам 2024.04.26 02/939	Мэдээллийн технологийн үйлдвэрлэлийг дэмжих тухай хуулийн төслийг дагалдан боловсруулсан Харилцаа холбооны тухай хуульд өөрчлөлт оруулах тухай хуулийн төслийн 2 дугаар зүйлээс “3 дугаар зүйлийн 3.1.14 дэх заалт,” гэснийг хасах. Учир нь Харилцаа холбооны тухай хуульд 32 удаа дурдагдсан “мэдээллийн технологи” гэсэн үгийн нэр томъёоны тодорхойлолтыг хасвал уг хуулийг нэр мөр ойлгож зөв хэрэглэх боломжгүй болохыг анхаарна уу.	Хуулийн төслийн 4.1.1 дэх заалтад “мэдээллийн технологи” гэж компьютер, харилцаа холбооны сүлжээ ашиглан тоон өгөгдлийг үүсгэх, боловсруулах, хадгалах, дамжуулах, солилцох, үйлчилгээ үзүүлэх, бусад тоног төхөөрөмжтэй холбогдох үйл ажиллагааг; хэлэхээр заасан бөгөөд Хууль тогтоомжийн тухай хуулийн 29.1.7 дахь заалтад Хуулийн төслийн агуулга нь бусад хуулийн заалтыг давхардуулан заахгүйгээр шаардлагатай бол түүнийг эш татах, энэ тохиолдолд эшлэлийг тодорхой хийж, хуулийн нэр болон хэвлэн нийтэлсэн албан ёсны эх сурвалжийг бүрэн гүйцэд заасан байх шаардлагыг хангахаар заасан”-ы дагуу Харилцаа холбооны тухай хуулийн хэрэгжилтийг хангах тохиолдолд уг хуулийн зохицуулалтыг эш татан харах боломжтой.
7	Эрүүл мэндийн яам 2024.04.30 1a/1819	Хуулийн төслийн үг үсгийн алдааг нягтлах шаардлагатай байна. Зарчмын хувьд дэмжиж байна.	Саналыг тусгасан.
8	Монгол Улсын Засгийн газрын Хэрэг эрхлэх газар 2024.04.29 ХЭГ/840	1.Хуулийн төслийн 4.1.11-д “мэдээллийн технологи” гэж компьютер, харилцаа холбооны сүлжээ ашиглан тоон өгөгдлийг үүсгэх боловсруулах, хадгалах, дамжуулах, солилцох, үйлчилгээ үзүүлэх, бусад тоног төхөөрөмжтэй холбогдох үйл ажиллагааг ойлгохоор заасан байх бөгөөд үүнтэй холбогдуулан Харилцаа холбооны тухай хуульд заасан мэдээллийн технологийн чанартай бүтээгдэхүүн, үйлчилгээгээр хүртээмжтэй хангахтай холбогдсон харилцааг хасахаар төсөлд тусгажээ. Энэ нь	Харилцаа холбооны тухай хуулийн 3.1.10 дахь заалтад “харилцаа холбоо” гэж цахилгаан холбоо, радио холбоо, өргөн нэвтрүүлэг, шуудангийн бүх төрлийг;” хэлнэ гэж тодорхойлон уг нэр томъёоны хүрээнд мэдээллийн технологи гэсэн агуулгыг оруулан тодорхойлоогүй байна. Өөрөөр хэлбэл хуулийн нэршил нь “Харилцаа холбооны тухай хууль” бөгөөд уг нэршилтэй

		Харилцаа холбооны тухай хуулийн хэрэгжилтэд сөрөг үр дагавар үүсэх эсэхийг эргэн нягталж, энэ талаар Харилцаа холбооны зохицуулах хороотой нэгдсэн санал дүгнэлтэд хүрэх нь зүйтэй;	холбоотойгоор нэр томьёоны тодорхойлолтод дурдсан харилцааг зохицуулах шаардлагатай юм. Түүнчлэн Хууль тогтоомжийн тухай хуулийн 29.1.3 дахь заалтад хуулийн төслийн агуулга нь тухайн хуулиар зохицуулах нийгмийн харилцааны хүрээнээс хальсан асуудлыг тусгахгүй байх шаардлагыг хангасан байхаар заасан тул уг хуулийн зохицуулалтад нийцүүлж зохицуулалтуудыг тусгасан болно. Мөн мэдээллийн технологийн чанартай бүтээгдэхүүн, үйлчилгээгээр хүртээмжтэйгээр хангахтай холбогдсон харилцааг Мэдээллийн технологийн үйлдвэрлэлийг дэмжих тухай хуулийн төслөөс эш татан харах боломжтой.
		2.Хуулийн төсөлд Улсын Их Хурлын эрх хэмжээг орхигдуулсан байх тул нэмж тусгах;	Монгол Улсын Их Хурлын эрх хэмжээний асуудлыг Монгол Улсын Их Хурлын тухай хууль, Монгол Улсын Их Хурлын чуулганы хуралдааны дэгийн тухай хууль, Хууль тогтоомжийн тухай зэрэг хуулиудаар зохицуулагдаж байгаа тул энэ хуулийн зохицуулах боломжгүй болно.
		3.Хуулийн төслийн 6.1.2-т Засгийн газар мэдээллийн технологийн үйлдвэрлэлийг дэмжих талаар нийтээр дагаж мөрдөх дүрэм, журмыг хууль тогтоомжид нийцүүлэн батлах эрх хэмжээтэй байхаар тусгасан нь Монгол Улсын Засгийн газрын тухай хуулийн 30 дугаар зүйлийн 2-т "Засгийн газар хуулиар тусгайлан эрх	Саналыг тусгаж, 6.1.1 дэх заалтын "мэдээллийн технологийн үйлдвэрлэлийг дэмжих талаар нийтээр дагаж мөрдөх дүрэм, журмыг хууль тогтоомжид нийцүүлэн батлах;" гэснийг хассан болно.

		олгосон тохиолдолд хуульд нийцүүлэн бүрэн эрхийнхээ хүрээнд хэм хэмжээний акт гаргаж болох бөгөөд тогтоол хэлбэртэй байна” гэж, Захиргааны ерөнхий хуулийн 59.1-д Захиргааны хэм хэмжээний акт гэж хуулиар тусгайлан эрх олгогдсон захиргааны байгууллагаас нийтээр заавал дагаж мөрдүүлэхээр гаргасан, гадагш чиглэсэн, үйлчлэл нь байнга давтагдах шинжтэй шийдвэрийг ойлгоно” гэж тус тус заасантай нийцэхгүй байх тул Засгийн газрын батлах дүрэм, журмын нэрийг тодорхой төсөлд тусгах;	
		4.Хуулийн төслийн 6.1.9-д Засгийн газар ямар Зөвлөлийн бүрэлдэхүүн, ажиллах журмыг батлах нь ойлгомжгүй байгааг анхаарах;	Хуулийн төслийн 11.2 дахь хэсэгт “Мэдээллийн технологийн үйлдвэрлэл, дэвшилтэт технологийг хөгжүүлэх, виртуал бүсийн үйл ажиллагааг удирдлага, зохион байгуулалтаар хангах чиг үүрэг бүхий орон тооны бус зөвлөл (цаашид “Зөвлөл” гэх) ажиллана.” гэж заасан зөвлөлийн бүрэлдэхүүн, ажиллах журмыг тогтоохоор заасан.
		5.Хуулийн төслийн 9.1-д Мэдээлэл, технологийн чиглэлээр мэдлэг шингэсэн дэвшилтэт технологи, экспортын чиг баримжаатай үндэсний үйлдвэрлэлийг хөгжүүлэх, гарааны компанийг бойжуулах, төр хувийн хэвшлийн түншлэлээр төсөл хэрэгжүүлэх чиг үүрэг бүхий байгууллага /Мэдээлэл, технологийн үндэсний парк/-тай байхаар заасан бөгөөд уг байгууллагын хэлбэр /аж ахуйн тооцоотой үйлдвэрийн газар болон улсын төсөвт үйлдвэрийн газрын аль нь болох/-ийг тодорхой тусгах;	Төрийн болон орон нутгийн өмчийн тухай хуулийн 9 дүгээр зүйлийн 1 дэх хэсгийн 5 дахь заалтад Засгийн газар нь хуульд өөрөөр заагаагүй бол төрийн өмчит хуулийн этгээдийг байгуулах, өөрчлөх, татан буулгах тухай шийдвэр гаргах, түүний дүрмийг батлахаар заасан тул уг хуулийн хүрээнд тус байгууллагын хэлбэрийг тогтоох зохицуулалт үйлчлэх болно. Мэдээллийн технологийн үйлдвэрлэлийг дэмжих тухай хуулийн төслийн хүрээнд

			Мэдээлэл, технологийн үндэсний парк нь мэдээллийн технологийн үйлдвэрлэлийг дэмжих хүрээнд хэрэгжүүлэх арга хэмжээнд хамаарах хэсгийг зохицуулсан болно.
		6.Хуулийн төслийн 9.2.4-д Мэдээлэл, технологийн үндэсний парк нь мэдээллийн технологийн бүтээгдэхүүн, үйлчилгээг хөгжүүлэхэд биет болон биет бус хэлбэрээр хөрөнгө оруулалт татах, мэдээллийн технологийн бүтээгдэхүүн, үйлчилгээг төр, хувийн хэвшлийн түншлэлээр хэрэгжүүлэх төсөл, хөтөлбөрийг хариуцахаар заажээ. Энэ нь Улсын Их Хурлаас 2022 оны 12 дугаар сарын 09-ний өдөр баталж, 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөс мөрдөж эхэлсэн Төр, хувийн хэвшлийн түншлэлийн тухай хуулийг хэрэгжүүлэгч төрийн захиргааны төв байгууллагуудын бүрэн эрхийг зөрчиж байгааг анхаарч, хуульд нийцүүлэх;	Саналыг тусгаж, хуулийн төслийн 9.1 дэх хэсгийг “Мэдээлэл, технологийн үндэсний парк нь мэдээллийн технологийн үйлдвэрлэлийг дэмжих талаар дараах чиг үүргийг хэрэгжүүлнэ” гэж заасан болно.
		7.Хуулийн төслийн 9.2.9-д Мэдээлэл, технологийн үндэсний парк нь мэдээллийн технологийн үйлдвэрлэлийг дэмжих виртуал бүсэд хуулийн этгээдийг бүртгэх, хуульд заасан үндэслэлээр бүртгэлээс хасах чиг үүргийг хэрэгжүүлэхээр зааж, төслийн 13 дугаар зүйлд энэ талаарх зохицуулалтыг нарийвчлан тусгажээ. Гэвч уг асуудалд улсын бүртгэлийн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны байгууллага хэрхэн оролцох эсэх нь тодорхойгүй байгааг нягтлах;	Хуулийн төслийн 12.1 дэх хэсэгт Ажлын алба нь мэдээллийн технологийн үйлдвэрлэл эрхлэгч хуулийн этгээд (цаашид “хуулийн этгээд” гэх)-ээс цахим хэлбэрээр ирүүлсэн хүсэлтийг хүлээн авч, ажлын 3 өдрийн дотор хянаж, холбогдох шаардлагыг хангасан тохиолдолд виртуал бүсэд бүртгэж, хариу мэдэгдэхээр заасан. Өөрөөр хэлбэл мэдээллийн технологийн үйлдвэрлэл эрхлэгч “хуулийн этгээд” буюу нэгэнт Хуулийн этгээдийн улсын бүртгэлийн тухай хуульд заасны дагуу улсын бүртгэлд бүртгүүлж үйл ажиллагаа

		8.Хуулийн төсөл нь нийтлэг байдлаараа Хууль тогтоомжийн тухай хуульд заасан нийтлэг шаардлагад нийцээгүй, хүчин төгөлдөр үйлчилж байгаа хууль тогтоомжтой зөрчилдөж байгааг анхаарч, төслийг дахин боловсруулж, бусад хууль тогтоомжтой нийцүүлэх шаардлагатай байна.	явуулж байгаа этгээдийг виртуал бүсэд бүртгэхтэй холбоотой зохицуулалт болно. Хуулийн төслийг Хууль тогтоомжийн тухай хуульд нийцүүлэн тус хуулийн 29 дүгээр зүйлд заасан шаардлагыг ханган боловсруулсан болно. Ирүүлсэн саналд “хуулийн төсөл нь нийтлэг байдлаараа Хууль тогтоомжийн тухай хуульд заасан нийтлэг шаардлагад нийцээгүй, хүчин төгөлдөр хууль тогтоомжтой нийцээгүй” гэсэн нь ойлгомжгүй, нийтлэг байдал гэдэгт юуг хамааруулж ойлгох нь тодорхойгүй, мөн Хууль тогтоомжийн тухай хуулийн аль бүлэг, зүйл, хэсэг, заалттай, түүнчлэн ямар хууль тогтоомжтой зөрчилдөж байгаа талаарх үндэслэл бүхий тайлбарыг дурдаагүй байгаа болно.
9	Эрчим хүчний яам 2024.04.29 а/1285	1.Хуулийн төслийн 7 дугаар зүйлийн 7.4 дэх хэсэгт “Төсвийн байгууллага нь программ хангамжийг хүн, хуулийн этгээдээс худалдан авахдаа программ хангамжийн эх кодыг захиалагч, эсхүл түүний нэр заасан этгээд, эсхүл гүйцэтгэгч эзэмших нөхцөлийг тендер шалгаруулалтын баримт бичигт заан, харилцан тохиролцоно.” гэж заасантай холбогдуулан Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа, ажил, үйлчилгээний худалдан авах тухай хууль /Шинэчилсэн найруулга/-ийн 11 дүгээр зүйл (Тендер шалгаруулалтын баримт бичиг)-д нэмэлт оруулах хуулийн төслийг боловсруулах;	Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа, ажил, үйлчилгээний худалдан авах тухай хуулийн 11.9 дэх хэсэгт “Бараа, ажил, үйлчилгээний үр дүнд бий болох оюуны өмчийн эрхийг захиалагч, эсхүл түүний нэр заасан этгээд эзэмших нөхцөлийг тендер шалгаруулалтын баримт бичигт заана.” гэж заасан бөгөөд “түүний нэр заасан этгээд” гэдэгт гүйцэтгэгчийг оруулж ойлгохоор зохицуулсан байна.

		2.Засгийн газрын 2022 оны “Хувийн хэвшил, төрийн бус байгууллагаар гүйцэтгүүлэх ажил үйлчилгээний талаар авах зарим арга хэмжээний тухай” 340 дүгээр тогтоол батлагдсан байх тул хуулийн төслийн 10 дугаар зүйлийн 10.2 дахь хэсэгт “Төрийн байгууллага нь мэдээллийн технологийн үйлдвэрлэлтэй холбоотой дараах зарим чиг үүргийг гэрээний үндсэн дээр хувийн өмчит хуулийн этгээдээр гүйцэтгүүлж, ...” гэснийг “Төрийн байгууллага нь мэдээллийн технологийн үйлдвэрлэлтэй холбоотой дараах зарим чиг үүргийг гэрээний үндсэн дээр хувийн хэвшил, төрийн бус байгууллагаар гүйцэтгүүлж ...” гэж нэр томъёог өөрчлөх;	Саналыг тусгаж, хуулийн төслийн 10 дугаар зүйлийн 10.2 дахь хэсгийг “Төрийн байгууллага нь мэдээллийн технологийн үйлдвэрлэлтэй холбоотой дараах зарим чиг үүргийг гэрээний үндсэн дээр хувийн хэвшил, төрийн бус байгууллагаар гүйцэтгүүлж, холбогдох зардлыг бүрэн, эсхүл хэсэгчлэн санхүүжүүлж болно.” гэж өөрчилсөн болно.
		3.Хуулийн төслийн 11 дүгээр зүйлийн 11.1 дэх хэсэгт “Монгол Улс нь мэдээллийн технологийн үйлдвэрлэлийг дэмжих виртуал бүстэй байх бөгөөд түүний ажиллах журмыг цахим хөгжил, харилцаа холбооны асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллагын саналыг үндэслэн Засгийн газрын тогтоолоор батална.” гэж заасан байх тул хуулийн төслийн 12 дугаар зүйлийн 12.3, 12.4 дэх хэсгүүдэд заасан зөвлөлийн чиг үүрэг, зөвлөлийн үйл ажиллагааны үндсэн хэлбэрийг дээрх журмаар зохицуулагдах боломжтой байх тул хуулийн төслөөс хасах;	Саналыг тусгасан.
		4.Хуулийн төслийн 13 дугаар зүйлийн 13.2 дахь хэсэгт заасан хуулийн этгээдтэй цахимаар байгуулах гэрээний загварыг батлах эрх бүхий этгээд тодорхойгүй байх тул дахин нягтлах саналтай байна.	Саналыг тусгасан. Хуулийн төслийн 13 дугаар зүйлийн 13.2 дахь хэсэгт “Ажлын алба нь виртуал бүсэд бүртгүүлэхийг хүссэн хуулийн этгээдтэй цахим хэлбэрээр гэрээ байгуулна.” гэсний дараа “Гэрээний загварыг зөвлөл батална.” гэж нэмж оруулсан.

10	Хууль зүй, дотоод хэргийн яам 2024.04.29 1/2162	1.Хуулийн төслийн 6 дугаар зүйлийн 6.1.2 дахь заалт, 8 дугаар зүйлийн 8.1.1 дэх заалтад хэт ерөнхий агуулгаар нийтээр дагаж мөрдөх журам, дүрэм батлах эрх олгохоор заасан байна. Иймд хуулийн төсөлд захиргааны хэм хэмжээний актаар зохицуулах харилцааны зорилго, агуулга, цар хүрээг нарийвчлан тодорхойлж тусгах;	Саналыг тусгаж, 6.1.2 дахь заалтыг “энэ хуулийн 14.3.1, 14.3.2, 14.3.4, 14.3.5-д заасан мэдээллийн технологийн үйлдвэрлэлд грант, урамшуулал олгох, зээлийн батлан даалт гаргахад тавигдах шаардлага, грант, урамшуулал олгох, зээлийн батлан даалт гаргах, тэдгээрийг олгох, гаргахаас татгалзах нөхцөл, журмыг тогтоох,” гэж өөрчилсөн болно.
		2.Хууль тогтоомжийн төслийг боловсруулж, өргөн мэдүүлэхтэй холбогдсон харилцааг Хууль тогтоомжийн тухай хуулиар зохицуулж байх тул хуулийн төслийн 6 дугаар зүйлийн 6.1.1 дэх заалтад “төрөөс мэдээллийн технологийн үйлдвэрлэлийг дэмжих талаар баримтлах бодлого, стратеги төлөвлөгөө, мэдээллийн технологийн үйлдвэрлэл эрхлэгч хүн, хуулийн этгээдэд татварын болон татварын бус дэмжлэг үзүүлэхтэй холбоотой хууль тогтоомжийн төслийг хэлэлцэж, Улсын Их Хуралд өргөн мэдүүлэх,” гэснийг хасах;	Саналыг тусгасан. Төслийн 6.1.1 дэх заалтыг хассан болно.
		3.Хуулийн төслийн 6 дугаар зүйлийн 6.1.9 дэх заалтад тодорхойлсон Зөвлөлийн бүрэлдэхүүн, ажиллах үндсэн зарчим, журмыг хуулийн төслийн холбогдох хэсэгт тусгах;	Саналыг тусгасан. Төслийн 12.5 дахь хэсэгт “Зөвлөлийн бүрэлдэхүүн, ажиллах журмыг Засгийн газар тогтооно.” гэж тусгасан.
		4.Хуулийн төслийн 7 дугаар зүйлийн 7.1.1 дэх заалтад заасан төрийн болон нутгийн өөрөө удирдах байгууллагад хамаарах төрийн бодлого, төлөвлөгөө, хууль тогтоомжийн хэрэгжилтийг хангах үүрэг нь заавал	Саналыг тусгаж, төслийн 7.1.1 дэх заалтыг “мэдээллийн технологийн үйлдвэрлэлийг дэмжих талаарх бодлого, төлөвлөгөө, хууль тогтоомжийн хэрэгжилтийг хангахад цахим хөгжил, харилцаа холбооны асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв

	тухайлан заах шаардлагагүй нийтлэг хэрэгжүүлдэг үүрэг тул дахин томьёолох;	байгууллагатай хамтран ажиллах,” гэж өөрчлөн найруулсан.
	5.Хуулийн төслийн 7 дугаар зүйлийн 7.4 дэх хэсэг, 8 дугаар зүйлийн 8.1.4 дэх заалтыг Өрсөлдөөний тухай хууль, Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа, ажил, үйлчилгээ худалдан авах тухай хуульд нийцүүлэхийг анхаарах;	Хуулийн төслийн үзэл баримтлалд мэдээллийн технологийн бүтээгдэхүүний оюуны өмч, зохиогчийн эрхийг хамгаалах, программ хангамжийн эх код эзэмших эрх, хүн, хуулийн этгээдээс худалдан авах мэдээллийн технологийн бүтээгдэхүүн, үйлчилгээний нэг цонхны системийг бүрдүүлэх, системийг ашиглан төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бүтээгдэхүүн, үйлчилгээг худалдан авах ажлыг санхүү, төсвийн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллагатай хамтран зохион байгуулах асуудлаар санхүү, төсвийн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллагатай харилцан тохиролцож үзэл баримтлалыг хамтран баталсан болно.
	6.Хуулийн төслийн 8 дугаар зүйлийн 8.1 дэх хэсэгт хийсэн эшлэл нь ач холбогдолгүй байх тул хасах;	Саналыг тусгаж, 8.1 дэх хэсгийг хассан болно.
	7.Хуулийн төслийн 12 дугаар зүйлийн 12.2 дахь хэсэгт заасан Зөвлөлийн бүрэлдэхүүнд аюулгүй байдлыг хангах чиг үүрэг бүхий тагнуул, цагдаагийн байгууллага, өрсөлдөөний тухай хууль тогтоомжийн биелэлтэд хяналт тавих Шударга өрсөлдөөн, хэрэглэгчийн төлөө газрын төлөөллийг нэмэх;	Мэдээллийн технологийн үйлдвэрлэл эрхлэгч компаниудыг мэдээллийн технологийн үйлдвэрлэлийг дэмжих виртуал бүсэд бүртгэж мэдээллийн технологи, инновацын бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэх, иргэн, хуулийн этгээдэд үйлчилгээ үзүүлэх боломжийг олгох, тэдгээрт татварын болон татварын бус

			дэмжлэг үзүүлэх бөгөөд Зөвлөл нь цахим эдийн засгийг дэмжиж, уул уурхайн салбараас бусад салбарын эдийн засагт оруулах хувь нэмрийг нэмэгдүүлэх, энэ талаарх суурь харилцаа нь иргэний эрх зүйн харилцаанд тулгуурлах тул тагнуулын байгууллага, цагдаагийн байгууллага зэргийг Зөвлөлийн бүрэлдэхүүнээр ажиллуулах нь эдгээр байгууллагын гүйцэтгэх чиг үүрэгтэй нийцэхгүй учир Зөвлөлийн бүрэлдэхүүнд оруулах шаардлагагүй гэж үзсэн болно. Төслийн 12.2 дахь хэсгийг “Зөвлөлийн бүрэлдэхүүн нь эдийн засгийн болон мэдээллийн технологийн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага, Шударга өрсөлдөөн, хэрэглэгчийн төлөө газар, мэргэжлийн холбоо, хувийн хэвшлийн байгууллагын төлөөллөөс бүрдэнэ.” гэж өөрчлөн найруулсан.
		8.Хуулийн төслийн 13 дугаар зүйлд заасан Ажлын албыг хаанаас хариуцан ажиллуулах нь тодорхойгүй байгааг анхаарах;	Төслийн 9.2.8 дахь заалтад Мэдээлэл, технологийн үндэсний парк нь “мэдээллийн технологийн үйлдвэрлэлийг дэмжих виртуал бүсийн Зөвлөлийн ажлын албаны чиг үүргийг гүйцэтгэх;” гэж тусгасан байгаа болно.
		9.Хуулийн төслийн 14 дүгээр зүйлийн 14.3 дахь хэсэгт хуулийн этгээдэд үзүүлэх татварын бус дэмжлэгийг тодорхойлсон байх тул хувь хүнд хамаарах дэмжлэг	Саналыг тусгаж хассан болно.

		болох төслийн 14.3.7, 14.3.8 дахь заалтыг хасаж, холбогдох хуульд тусгах.	
11	Сангийн яам 2024.04.30 01/3277	1.Хуулийн төсөлд дурдагдсан “Виртуал бүс”-ийн тодорхойлолтыг нэр томъёоны тодорхойлолт хэсэгт нэмж оруулж, дахин нягтлах;	Саналыг тусгаж, хуулийн төслийн 4.1.5 дахь “Виртуал бүс” гэж нэр томъёоны тодорхойлолтыг дараах байдлаар нэмж тусгав. “Виртуал бүс” гэж мэдээллийн технологийн үйлдвэрлэл эрхлэгч хуулийн этгээдийг цахим хэлбэрээр бүртгэсний үндсэн дээр энэ хуульд заасан дэмжлэг үзүүлэх зорилготой албан ёсны хаяг, байршил бүхий Монгол Улсын нутаг дэвсгэрийг,” гэж тодорхойлсон болно.
		2.Хуулийн төслийн 5.1.2-т “төр мэдээллийн технологийн бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэхээс татгалзах, бүтээгдэхүүн, үйлчилгээг хүн, хуулийн этгээдээс худалдан авдаг байх” гэж тусгажээ. Одоо ашиглаж буй төрийн мэдээлэл технологийн бүтээгдэхүүн, үйлчилгээнүүдийг хүн, хуулийн этгээдийн бүтээгдэхүүн, үйлчилгээгээр солих шаардлага үүсэх эсэх нь тодорхойгүй байгаа тул “төр мэдээллийн технологийн шинэ бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэхээс татгалзах, бүтээгдэхүүн, үйлчилгээг хүн, хуулийн этгээдээс худалдан авдаг байх” гэж өөрчлөх;	Саналыг тусгаж, хуулийн төслийн 5.1.2 дахь заалтыг “төр мэдээллийн технологийн шинэ бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэхээс татгалзаж, худалдан авах ажиллагаагаар хэрэгжүүлэх,” гэж өөрчилсөн болно.
		3.Хуулийн төслийн 7.2-т мэдээллийн технологийн бүтээгдэхүүн, үйлчилгээг олон улсад сурталчлан танилцуулахад шаардагдах зардлыг төсвөөс санхүүжүүлэхээр, 8.1.8-д үндэсний мэдээллийн технологийн бүтээгдэхүүн, үйлчилгээг олон улсад танилцуулахад дэмжлэг үзүүлэхээр, 9 дүгээр зүйлд “Мэдээлэл, технологийн үндэсний парк” нэртэй төсвөөс санхүүжилт авдаг байгууллага шинээр нэмэхээр, 14.3.1-	Хуулийн төсөлд 13.4 дэх хэсэг нэмж, “Энэ хуулийн 13.3-т заасан улсын төсвөөс санхүүжүүлэх татварын бус дэмжлэгийн хувь, хэмжээг цахим хөгжил, харилцаа холбооны болон санхүү, төсвийн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллагын саналыг үндэслэн Засгийн газар тогтооно.” гэж заасан болно.

		д мэдээлэл технологийн бүтээгдэхүүнийг патентлуулах зардлыг санхүүжүүлэхэд грант олгохоор, 14.3.2-т экспортод чиглэсэн мэдээллийн технологийн бүтээгдэхүүний олон улсын чанар стандартын баталгаажуулалтын зардлыг санхүүжүүлэхэд бүхэлд нь, эсхүл хэсэгчлэн грант олгохоор, 14.3.4-т хиймэл оюун ухаанд суурилсан төсөл, арга хэмжээний нийт өртгийн 60 болон түүнээс дээш хувийг өөрийн хөрөнгөөр санхүүжүүлсэн тохиолдолд үлдэх хэсэгт грант олгохоор, 14.3.8-д хөгжлийн тэргүүлэх болон эрэлттэй мэргэжлийн жагсаалтад багтсан мэдээллийн технологийн чиглэлээр бакалавр болон түүнээс дээш зэргээр суралцаж төгссөн хүний эхний 1 жилийн үндсэн цалингийн 50 хувийг төрөөс олгохоор, 14.3.9-д экспортод гаргасан болон оюуны өмчид бүртгүүлсэн бүтээгдэхүүн, үйлчилгээ бүрд судалгаа, хөгжүүлэлтийн зардлын 70 хүртэлх хувьтай тэнцэх дэмжлэгийг олгохоор, 14.3.10-т мэдээлэл технологийн бүтээгдэхүүн, үйлчилгээний төсөл хэрэгжүүлэхээр авсан зээлийн хүүгийн тодорхой хувийг төрөөс санхүүжүүлэхээр, 14.3.12-т мэдээллийн технологийн үйлдвэрлэл эрхлэгчийн үйл ажиллагаа явуулах байрны түрээсийн зардлын 50 хүртэлх хувийг төсвөөс санхүүжүүлэхээр тус тус заасан байна. Мэдээллийн технологийн үйлдвэрлэлийг дэмжих тухай хуулийн төсөл батлагдсанаар төсөвт орон тоо, урсгал зардлын их хэмжээний ачаалал үзүүлэхээр байгаа нь дунд хугацаанд шинээр бүтэц, орон тоо, урсгал зардлыг нэмэгдүүлэхгүй байх Засгийн газрын зарчим, Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн 4 дүгээр зүйлд бүх шатны төсөвт байгууллага хэрэгжүүлэх аливаа үйл ажиллагаа,	
--	--	--	--

	арга хэмжээ нь хамгийн бага зардлаар хамгийн өндөр үр дүнг хангахад чиглэсэн байх, аливаа үйл ажиллагааны зохион байгуулалт нь өртөг зардлын бодит тооцоолол, баталсан стандарт, хэрэгцээ, шаардлагад үндэслэгдсэн байх, зардал бууруулахад чиглэсэн арга хэмжээг зохион байгуулах замаар төсвийг хэмнэхээр, мөн хуулийн 15 дугаар зүйлд бүх шатны төсөвт байгууллага байгууллагын бүтэц, чиг үүргийг оновчтой тодорхойлж зардлыг хэмнэхээр заасантай тус тус зөрчилдөж байна. Мөн хуулийн төслийн хамт төсөвт үзүүлэх нөлөөллийн тооцоолол, судалгааг ирүүлээгүй нь Хууль тогтоомжийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.1.4, 16 дугаар зүйлийн 16.3 дахь хэсэгт хууль тогтоомжийн төсөл боловсруулахдаа төсөлд туссан арга хэмжээг хэрэгжүүлэхэд шаардагдах зардлын тооцоо, судалгааг хийхээр, Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.2.4 дэх заалтад Улсын Их Хурлын аливаа шийдвэр нь төсөвт үзүүлэх нөлөөллийн талаарх дүгнэлтэд үндэслэсэн байхаар тус тус заасантай зөрчилдөж байх тул хуулийн төслөөс 8 дугаар зүйлийг бүхэлд нь, 7.2, 8.1.8, 14.3.1, 14.3.2, 14.3.4, 14.3.8, 14.3.9, 14.3.10, 14.3.12 дахь заалтуудыг хасах эсвэл төсөвт ачаалал үзүүлэхгүйгээр өөрчлөх;	
	4.Хуулийн төслийн 7.4-т “Төсвийн байгууллага нь программ хангамжийг хүн, хуулийн этгээдээс худалдан авахдаа программ хангамжийн эх кодыг захиалагч, эсхүл түүний нэр заасан этгээд, эсхүл гүйцэтгэгч эзэмших нөхцөлийг тендер шалгаруулалтын баримт бичигт заан, харилцан тохиролцоно” гэж тусгажээ. Оюуны өмчийн тухай хуулийн 3 дугаар зүйлийн 3.1.1 дэх	Инновацийн тухай хуулийн 27 дугаар зүйл нь Улсын төсвийн санхүүжилтээр гүйцэтгэсэн эрдэм шинжилгээний ажлын үр дүнд бий болсон оюуны өмчийг эзэмших, ашиглах тухай дурдсан бөгөөд тухайлбал, “27.1.Улсын төсвийн санхүүжилтээр гүйцэтгэсэн эрдэм шинжилгээ, туршилт,

заалтад заасан оюуны өмчийн эрхийг хамгаалах шаардлагаар Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа, ажил, үйлчилгээ худалдан авах тухай хуулийн 36 дугаар зүйлийн 36.1.1 дэх заалтад бараа, ажил, үйлчилгээг нэг эх үүсвэрээс худалдан авах аргыг хэрэглэхээр заасан. Түүнчлэн Патентын тухай хуулийн 13 дугаар зүйлд Засгийн газрын захиалгаар, улсын болон орон нутгийн төсвийн санхүүжилтээр зохион бүтээсэн шинэ бүтээл, ашигтай загварт патент авах зохицуулалтыг тусгайлан заасны дагуу Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа, ажил, үйлчилгээ худалдан авах тухай хуулийн 11 дүгээр зүйлийн 11.9 дэх хэсэгт "Бараа, ажил, үйлчилгээний үр дүнд бий болох оюуны өмчийн эрхийг захиалагч, эсхүл түүний нэр заасан этгээд эзэмших нөхцөлийг тендер шалгаруулалтын баримт бичигт заана." гэж заасан бөгөөд гүйцэтгэгч гэж тусгайлан заах шаардлагагүй юм. Засгийн газрын захиалгаар, улсын болон орон нутгийн төсвийн санхүүжилтээр гүйцэтгэсэн бараа, ажил, үйлчилгээний эх кодыг гүйцэтгэгч эзэмших зохицуулалт нь өнгөрсөн хугацаанд захиалагч байгууллагад мэдээллийн технологийн бараа, ажил, үйлчилгээнд гарсан саатал, гэмтлийг түргэн хугацаанд засварлах, шинэчлэл хийх зэрэгт бэрхшээл үүсгэж, төрийн ажил, үйлчилгээг сааталгүй явуулахад хүндрэлтэй нөхцөл үүсгэж байсан бодит тохиолдол байдаг. Иймд улс, орон нутгийн төсвийн хөрөнгөөр хийж гүйцэтгэсэн бүтээгдэхүүнд холбогдох эх кодыг захиалагч захиран зарцуулах эрхтэй байх нь чухал байдаг.

зохион бүтээх ажлын явцад бий болсон оюуны өмчийг шинжлэх ухаан, технологийн төсөл санхүүжүүлэх гэрээнд өөрөөр заагаагүй бол тухайн ажлыг гүйцэтгэсэн иргэн болон хуулийн этгээд эзэмшиж болох бөгөөд өмчлүүлэх, эзэмшүүлэх журмыг Засгийн газар батална." гэж заасан нь үндэсний өндөр технологийн хөгжил, үйлдвэрлэлийг дэмжсэн зохицуулалт юм. Харин Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа, ажил, үйлчилгээ худалдан авах тухай хуулийн 11 дүгээр зүйлийн 11.9 дэх хэсэгт "Бараа, ажил, үйлчилгээний үр дүнд бий болох оюуны өмчийн эрхийг захиалагч, эсхүл түүний нэр заасан этгээд эзэмших нөхцөлийг тендер шалгаруулалтын баримт бичигт заана." гэж төрийн байгууллага нь мэдээллийн технологийн бүтээгдэхүүн, үйлчилгээний оюуны өмчийн эрхийг шийдвэрлэхээр заасан нь технологийн компаниудад төрд өндөр технологи, мэдлэг оюун шингэсэн бүтээгдэхүүн нийлүүлэхээс зайлсхийхэд хүргэж, чанаргүй худалдан авалт хийж, төсвийн хөрөнгийг үргүй зарцуулахад хүргэх эрсдэлтэй байна. Учир нь программ хангамжийн эх код нь бүтээгдэхүүн бүрт дахин давтагдахгүй байх боломжгүй, цоо шинээр бичигддэггүй бөгөөд харин ч дахин ашиглах боломж бүхий гадаадын framework, library зэргийг ашигласан байх нь бүтээмжийг дэмжсэн зөв жишиг тул

		Түүнчлэн Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа, ажил, үйлчилгээ худалдан авах тухай хуулийн 35 дугаар зүйлд заасан гэрээ шууд байгуулах аргаас бусад тендер шалгаруулалтад гэрээний нөхцөлийн талаар аж ахуй эрхлэгчтэй харилцан тохиролцох боломжгүй тул хуулийн төслийн 7.4 дэх хэсгийн “эсхүл гүйцэтгэгч”, “харилцан тохиролцоно” гэснийг тус тус хасах;	тухайн программ хангамжийн бүтээгдэхүүний эх кодыг хэн нэг этгээд дангаар эзэмшиж, захиран зарцуулах боломжгүй онцлогтой байна.
		5.Хуулийн төслийн 8.1.1-д заасны дагуу мэдээллийн технологийн үйлдвэрлэлийг дэмжихтэй холбоотой стандарт, дүрэм, журмыг боловсруулахад бүтээгдэхүүн, үйлчилгээний ашиглалтын хугацаан дахь тусламж, үйлчилгээ, нэмэлт хөгжүүлэлтийн зохицуулалт, төрийн мэдээллийн аюулгүй байдал, өгөгдлийн сан хаана байрших тухай зохицуулалт, хувийн хэвшлүүд төрийн датаг ашиглах, хадгалах, хамгаалах, алдахаас урьдчилан сэргийлэх талаар нарийвчлан тусгах;	Тус санал нь зарчмын хувьд зүйтэй санал байх бөгөөд 2021 оны 12 дугаар сарын 17-ны өдөр батлагдсан Нийтийн мэдээллийн ил тод байдлын тухай хуулийн 29.1-т заасан “Мэдээлэл хариуцагч нийтийн мэдээллийн систем үүсгэхийн өмнө дараах асуудлаар цахим хөгжил, харилцаа холбооны асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллагаар зөвлөмж, дүгнэлт гаргуулна: 29.1.1.нийтийн мэдээллийн систем хоорондын харилцан уялдаа; 29.1.2.нийтийн мэдээллийн системийн эдийн засгийн үр ашигтай байдал; 29.1.3.хэрэглэх технологийн нийцэл, хүний хэрэглээнд тохирсон байдал; 29.1.4.аюулгүй, найдвартай байдлын шийдэл; 29.1.5.бусад шаардлагатай асуудал.”, болон мөн хуулийн 27 дугаар зүйл “Нийтийн мэдээллийн сан”-д нарийвчлан зохицуулжээ. Мөн төрийн мэдээлэл, датаг ашиглах, хадгалах, хамгаалах харилцаа нь Төрийн болон албаны нууцын тухай хууль,

			Кибер аюулгүй байдлын тухай хуулиар зохицуулсан харилцаа байна.
		6.Хуулийн төслийн 12.2-т “Зөвлөлийн дарга нь цахим хөгжил, харилцаа холбооны асуудал эрхэлсэн Засгийн газрын гишүүн байна. Зөвлөлийн бүрэлдэхүүн нь эдийн засгийн, мэдээллийн технологийн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага, мэргэжлийн холбоо, хувийн хэвшлийн байгууллагын төлөөллөөс бүрдэнэ” гэж тусгажээ. Зөвлөлийн бүрэлдэхүүнд санхүү, төсвийн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллагаас төлөөлөл байх нь зүйтэй юм. Иймд хуулийн төслийн 12.2-т “Санхүү, төсвийн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага” гэж нэмэх;	Саналыг тусгаж, 11.3 дахь хэсгийг “Зөвлөлийн бүрэлдэхүүн нь эдийн засаг, санхүү, төсвийн болон мэдээллийн технологийн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллага, Шударга өрсөлдөөн, хэрэглэгчийн төлөө газар, мэргэжлийн холбоо, хувийн хэвшлийн байгууллагын төлөөллөөс бүрдэнэ.” гэж өөрчилсөн болно.
		7.Хуулийн төслийн 14.3.3-т мэдээллийн технологийн үйлдвэрлэл эрхлэгчийн төлсөн нийгмийн даатгалын шимтгэл төлөлтөд нөхөн олговор олгохоор тусгажээ. Гэвч Нийгмийн даатгалын ерөнхий хуулийн 3 дугаар зүйлийн 3.2 дахь хэсэгт “Нийгмийн даатгалын шимтгэл төлөх, нийгмийн даатгалын сангаас тэтгэвэр, тэтгэмж, эрүүл мэндийн нөхөн сэргээлтийн зардлын төлбөр, үйлдвэрлэлийн осол, мэргэжлээс шалтгаалсан өвчнөөс урьдчилан сэргийлэх арга хэмжээний зардал олгох, шимтгэлийн хөнгөлөлт, чөлөөлөлт үзүүлэх харилцааг зөвхөн нийгмийн даатгалын хууль тогтоомжоор зохицуулна” гэж заасан тул хуулийн төслөөс 14.3.3 дахь заалтыг хасах;	Хуулийн төсөлд 13.4 дэх хэсэг нэмж, “Энэ хуулийн 13.3-т заасан улсын төсвөөс санхүүжүүлэх татварын бус дэмжлэгийн хувь, хэмжээг цахим хөгжил, харилцаа холбооны болон санхүү, төсвийн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллагын саналыг үндэслэн Засгийн газар тогтооно.” гэж заасан болно.
		8.Хуулийн төслийн 15.1.1-д мэдээллийн технологийн үйлдвэрлэлээс төсөвт төвлөрүүлсэн мөнгөн хөрөнгийн 40-өөс доошгүй хувьтай тэнцэх хэмжээний хөрөнгийг мэдээллийн технологийн үйлдвэрлэлийг дэмжих	Хуулийн төслийн зохицуулалтыг мэдээллийн технологийн үйлдвэрлэлээс төсөвт төвлөрүүлсэн мөнгөн хөрөнгийн "40-өөс доошгүй хувьтай" гэснийг "40 хүртэлх

	дэмжлэгийн эх үүсвэр байхаар заасан байна. Уг эх үүсвэр дотор Төсвийн тухай хуулийн 23 дугаар зүйлд заасан орон нутгийн төсөвт хамаарах орлого багтахаар байна. Улмаар хуулийн төсөл батлагдсанаар орон нутгийн төсвийн орлого буурах, тухайн шатны төсвөөс санхүүжүүлэхээр заасан үйл ажиллагааг хэвийн явуулахад хүндрэл нөхцөл байдал үүсэх эрсдэлтэй тул тус заалтыг хасах;	хувьтай" гэж өөрчиллөө. Өөрөөр хэлбэл хэдэн хувьтай байхыг Сангийн яам өөрөө шийднэ. Заавал "доошгүй" гэж хатуу тогтоосон байсныг "хүртэл" болгож хэд ч байж болохоор заасан.
	9.Хуулийн төслийг дагалдуулсан Аж ахуйн нэгжийн орлогын албан татварын тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай хуулийн төслийн 1 дүгээр зүйлийн 1 дэх хэсгийг "15.1.16.Мэдээллийн технологийн үйлдвэрлэлийг дэмжих тухай хуулийн 10.1-д заасан виртуал бүсэд бүртгүүлсэн этгээдийг дэмжих зорилгоор тухайн татварын жилд өгсөн 10 сая хүртэлх төгрөгийн хандив" гэж өөрчлөх;	Саналыг тусгаж, Аж ахуйн нэгжийн орлогын албан татварын тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай хуулийн төслийн 1 дүгээр зүйлийн 1 дэх хэсгийг "15.1.16.Мэдээллийн технологийн үйлдвэрлэлийг дэмжих тухай хуулийн 10.1-д заасан виртуал бүсэд бүртгүүлсэн этгээдийг дэмжих зорилгоор тухайн татварын жилд өгсөн 10 сая хүртэлх төгрөгийн хандив" гэж өөрчилсөн.
	10.Аж ахуйн нэгжийн орлогын албан татварын тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай хуулийн төслийн 1 дүгээр зүйлийн 2 дахь хэсэгт засан виртуал бүсэд бүртгүүлсэн этгээдийн үйл ажиллагааны орлогыг эхний 5 жилийн хугацаанд татвараас чөлөөлөх заалт нь мөн энэ хуулийн төслийн 2 дугаар зүйлтэй агуулгын хувьд давхцаж байгаа тул 2 дугаар зүйлийг "22.5.4. улсын бүртгэлд бүртгүүлсэн өдрөөс хойш таван жилийн хугацаанд Инновацийн тухай хуульд заасан болон Мэдээллийн технологийн үйлдвэрлэлийг дэмжих тухай хуулийн 11.1-д заасан виртуал бүсэд бүртгүүлсэн гарааны компанийн дотоодод шинээр үйлдвэрлэсэн	Саналыг тусгаж, Аж ахуйн нэгжийн орлогын албан татварын тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай хуулийн төслөөс "1 дүгээр зүйлийн 2/21 дүгээр зүйлийн 21.1.16 дахь заалтыг хасахаар, мөн 2 дугаар зүйлийг Аж ахуйн нэгжийн орлогын албан татварын тухай хуулийн 22 дугаар зүйлийн 22.5.4 дэх заалтын "Инновацийн тухай хуульд заасан гарааны компанийн дотоодод шинээр үйлдвэрлэсэн инновацийн бүтээгдэхүүн, ажил, үйлчилгээний борлуулалтын орлогод

	инновацийн болон мэдээллийн технологийн бүтээгдэхүүн, ажил, үйлчилгээний борлуулалтын орлогод ногдох албан татварыг,” гэж өөрчлөх;	ногдох албан татварыг,” гэснийг “Инновацийн тухай хуульд заасан гарааны компанийн дотоодод шинээр үйлдвэрлэсэн инновацийн болон Мэдээллийн технологийн үйлдвэрлэлийг дэмжих тухай хуулийн 11.1-д заасан виртуал бүсэд бүртгүүлсэн хуулийн этгээдийн мэдээллийн технологийн бүтээгдэхүүн, ажил, үйлчилгээний борлуулалтын орлогод ногдох албан татварыг,” гэж өөрчилсөн болно.
	11.Засгийн газраас хэрэгжүүлж буй урт болон дунд хугацааны хөгжлийн бодлоготой уялдуулан хөрөнгө оруулалтыг дэмжих зорилгоор татварын хувь хэмжээг сүүлийн жилүүдэд үе шаттай буулгаж байна. Одоогийн хүчин төгөлдөр мөрдөгдөж буй Аж ахуйн нэгжийн орлогын албан татварын тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.2.5 дахь заалтад заасны дагуу нээлттэй хувьцаат компанийн хувьцаа худалдаж авсан татвар төлөгчийн ногдол ашиг, хүүгийн орлогод ногдох албан татварыг 2023 оны 01 дүгээр сараас эхлэн 10 хувиас 5 хувь болгон бууруулсан. Иймд Аж ахуйн нэгжийн орлогын албан татварын тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай хуулийн төслийн 1 дүгээр зүйлийн 2 дахь хэсэгт виртуал бүсэд бүртгүүлсэн этгээдэд хөрөнгө оруулсан иргэн, хуулийн этгээдийн ногдол ашгийг чөлөөлөхөөр тусгасныг хасах;	Саналыг тусгаж, Аж ахуйн нэгжийн орлогын албан татварын тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай хуулийн төслөөс “1 дүгээр зүйлийн 2/21 дүгээр зүйлийн 21.1.16 дахь заалтыг хассан болно.
	12.Нийтийн мэдээллийн ил тод байдлын тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай хуулийн төслийн 1 дүгээр зүйлээр нэмж буй 29 дүгээр зүйлийн 29.5 дахь	Саналыг тусгаж, Нийтийн мэдээллийн ил тод байдлын тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай хуулийн төслийн 1

		хэсэгт “Техник, эдийн засгийн үндэслэл хийлгэх шаардлагатай нийтийн мэдээллийн системийн ангиллыг цахим хөгжил, харилцаа холбооны асуудал эрхэлсэн Засгийн газрын гишүүн, санхүү, төсвийн асуудал эрхэлсэн Засгийн газрын гишүүн хамтран тогтооно.” гэж өөрчлөх.	дүгээр зүйлээр нэмж буй 29 дүгээр зүйлийн 29.5 дахь хэсгийг “Техник, эдийн засгийн үндэслэл хийлгэх шаардлагатай нийтийн мэдээллийн системийн ангиллыг цахим хөгжил, харилцаа холбооны асуудал эрхэлсэн Засгийн газрын гишүүн, санхүү, төсвийн асуудал эрхэлсэн Засгийн газрын гишүүн хамтран тогтооно.” гэж өөрчилсөн.
12	Боловсрол, шинжлэх ухааны яам 2024.04.30 1a/1735	1.Хуулийн төслийн Хоёрдугаар бүлгийн гарчгийг “... ТӨРИЙН БАЙГУУЛЛАГЫН ХҮЛЭЭХ НИЙТЛЭГ ҮҮРЭГ” гэснийг “... ТӨРИЙН БАЙГУУЛЛАГЫН ЭРХ, ҮҮРЭГ” гэж өөрчлөх; 2.Хуулийн төслийн 9 дүгээр зүйлийн гарчгийн “Мэдээлэл, технологийн үндэсний парк” гэснийг “Мэдээлэл, технологийн үндэсний паркийн үүрэг” гэж нэмэх; 3.Хуулийн төслийн гуравдугаар бүлгийн гарчигт буй “ВИРТУАЛ БҮС” гэсэн агуулгыг нэр томъёоны тодорхойлолтод тусгах; 4.Мэдээллийн технологийн үйлдвэрлэл эрхлэгч компаниудыг боловсон хүчний мэдээлэл болон ажлын туршлага зэрэг чадавхаар нь ангилал тогтоох түүнийг	Хуулийн төслийн үзэл баримтлалыг Сангийн сайд, Хууль зүй, дотоод хэргийн сайдтай хамтран баталж, хуулийн төслийн хоёрдугаар бүлэгт мэдээллийн технологийн үйлдвэрлэлийг дэмжих талаар Засгийн газар, төрийн болон нутгийн өөрөөр удирдах байгууллагын хүлээх нийтлэг үүргийг тодорхойлох гэж тусгасан тул хуулийн төслийн үзэл баримтлалд тусгаснаас өөрөөр буюу “... ТӨРИЙН БАЙГУУЛЛАГЫН ЭРХ, ҮҮРЭГ” гэж тусгах боломжгүй байна. Саналыг тусгаж, Хуулийн төслийн 9 дүгээр зүйлийн гарчгийг “Мэдээлэл, технологийн үндэсний паркийн чиг, үүрэг” гэж өөрчлөв. Хуулийн төслийн 4-т “Виртуал бүс” гэж нэр томъёоны тодорхойлолтыг нэмж тусгав. Саналыг дэмжсэн бөгөөд хуулийн төслийн 11 дүгээр зүйлийн 11.1-т заасан журмаар зохицуулах илүү нарийн зохицуулах

		дагасан хариуцлагын тогтолцоог буй болгох чиглэлээр хуулийн төсөлд нарийн тусгах.	боломжтой харилцаа байх тул хуулийн төсөлд нарийвчлан тусгаагүй болно.
13	Хүнс, хөдөө аж ахуй, хөнгөн үйлдвэрийн яам 2024.04.25 01/1426	Тусгайлан өгөх саналгүй болно.	Дэмжсэн.
14	Эдийн засаг, хөгжлийн яам 2024.04.30 02/894	1.Монгол Улсын Засгийн газрын 2020-2024 оны үйл ажиллагааны хөтөлбөрийн "Засаглалын бодлого"-д тусгасан "... гарааны бизнес эрхлэгчдийг дэмжиж үндэсний тоон контентыг хөгжүүлж, эдийн засгийн эргэлтэд оруулна." Гэж тусгасны дагуу төслийн 3 дугаар бүлэг 14 дүгээр зүйлд заасан "Виртуал бүс"-ийн нэр томьёо, тавигдах шаардлагыг тодорхой болгох;	Саналыг тусгаж, хуулийн төслийн 4.1.5 дахь "Виртуал бүс" гэж нэр томьёоны тодорхойлолтыг дараах байдлаар нэмж тусгав. "Виртуал бүс" гэж мэдээллийн технологийн үйлдвэрлэл эрхлэгч хуулийн этгээдийг цахим хэлбэрээр бүртгэсний үндсэн дээр энэ хуульд заасан дэмжлэг үзүүлэх зорилготой албан ёсны хаяг, байршил бүхий Монгол Улсын нутаг дэвсгэрийг," гэж тодорхойлсон болно.
		2.Хуулийн төслийн 2 дугаар бүлэг 6.1.7, 8.1.5 дахь заалтыг Боловсролын ерөнхий хуульд тусгах;	Цахим ур чадвар олгох үйл ажиллагаа олон улсад зөвхөн боловсролын тогтолцоогоор биш олон төрлийн сувгаар хүргэдэг онцлогтой тул Боловсролын ерөнхий хуулиар зохицуулахад учир дутагдалтай, мөн ерөнхий хуулиар тодорхой нэг салбарын хүний нөөцийн эрэлт хэрэгцээг тодорхойлох боломжгүй тул саналыг тусгах боломжгүй байна.
		3.Төслийн 5.1.2, 7.4 дэх хэсгийг "Инновацын тухай хууль"-ийн 27.1, 27.2, 27.3, 27.6 дахь заалтуудад тус тус нийцүүлэхэд анхаарах нь зүйтэй байна.	Хуулийн төслийн холбогдох заалтууд нь Инновацын тухай хуулийн дурдсан заалтуудтай нийцэж байна.
15	Байгаль орчин, аялал жуулчлалын яам	Тусгайлан өгөх саналгүй болно.	Тусгайлан саналгүй болно.

	2024.04.29 01/1973		
16	Барилга, хот байгуулалтын яам 2024.04.24 01/1331	Тусгайлан өгөх саналгүй болно.	Тусгайлан саналгүй болно.
17	Олимп нийтийн биеийн тамир, спортын Үндэсний хороо 2024.04.24 01/240	Тусгайлан өгөх саналгүй болно.	Тусгайлан саналгүй болно.
18	Нийслэл Улаанбаатар хотын авто замын түгжрэлийг бууруулах Үндэсний хороо 2024.04.26 01/272	Тусгайлан өгөх саналгүй болно.	Тусгайлан саналгүй болно.
19	Нийслэлийн засаг дарга 2024.04.30 01/2407	Тусгайлан өгөх саналгүй болно.	Тусгайлан саналгүй болно.
20	Боомтын сэргэлтийн үндэсний хороо 2024.04.29 01/368	Тусгайлан өгөх саналгүй болно.	Тусгайлан саналгүй болно.
21	Мэдээлэл, технологийн үндэсний парк 2024.04.22 01/155	1.Хуулийн төслийн бүлэг, зүйл, хэсэг, заалтын “мэдээллийн технологийн үйлдвэрлэл” гэсний дараа “хөгжүүлэлт” гэсэн томъёоллыг нэмж тусгах.	Хуулийн төслийн үзэл баримтлалыг “Мэдээллийн технологийн үйлдвэрлэлийг дэмжих тухай хуулийн төслийн үзэл баримтлал” гэж Сангийн сайд, Хууль зүй, дотоод хэргийн сайдтай хамтран баталсан тул хуулийн төслийн нэршлийг өөрчлөх

			боломжгүй байна. Мөн хуулийн төслийн 4.1.2 дахь заалтад “мэдээллийн технологийн үйлдвэрлэл” гэсэн томъёололд мэдээллийн технологийн бүтээгдэхүүн, үйлчилгээг хөгжүүлэх гэсэн агуулгыг багтаасан тул нэмж тусгах шаардлагагүй гэж үзсэн болно.
		2.Хуулийн төслийн 4.1.2 дахь заалтын “... сайжруулах, түгээх,” гэсний дараа “борлуулах,” гэж нэмж, “болон тэдгээрийг ашиглан үйлчилгээ үзүүлэх” гэснийг хасах.	Хуулийн төслийн 4.1.2 дахь заалтыг ““мэдээллийн технологийн үйлдвэрлэл” гэж мэдээллийн технологийн бүтээгдэхүүн, үйлчилгээг шинээр бий болгох, хөгжүүлэх, түгээх, үйлчилгээ үзүүлэхийг,” гэж өөрчлөн найруулсан болно.
		3.Хуулийн төслийн 4.1.4 дэх заалтыг “гадаад улсын хуулийн этгээд” гэж Монгол улсаас бусад аль нэг улсад бүртгэлтэй, зөвхөн Мэдээллийн болон дэвшилтэт технологийн үйлдвэрлэл, хөгжүүлэлтийн чиглэлээр ажилладаг, эсвэл дээрх технологиудад шууд хөрөнгө оруулалт хийх, Монгол улсын виртуал бүсэд бүртгүүлж, үйл ажиллагаа эрхэлж байгаа хуулийн этгээдийг; гэж өөрчлөх	Хуулийн төслийн 4.1.4 дэх заалтыг хассан болно.
		4.Хуулийн төслийн нэр томъёоны тодорхойлолтод ““Виртуал бүс” гэж зөвхөн Мэдээллийн болон дэвшилтэт технологийн үйлдвэрлэл, хөгжүүлэлт үйл ажиллагаа явагддаг цахим орчныг;” гэж нэмэх.	Хуулийн төслийн 11.1 дэх хэсэгт “Монгол Улс нь мэдээллийн технологийн үйлдвэрлэлийг дэмжих виртуал бүс (цаашид “виртуал бүс” гэх)-тэй байх бөгөөд түүний ажиллах журмыг цахим хөгжил, харилцаа холбооны асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллагын саналыг үндэслэн Засгийн газрын тогтоолоор батална.” гэж зохицуулсан тул

			нэр томъёоны тодорхойлолт хийх шаардлагагүй болно. Мөн хуулийн төслийн 9.2.8 дахь заалтад “Мэдээлэл, технологийн үндэсний парк нь мэдээллийн технологийн үйлдвэрлэлийг дэмжих виртуал бүсийн Зөвлөлийн ажлын албаны чиг үүргийг гүйцэтгэх,” гэж заан виртуал бүс нь зөвхөн цахим орчинд байх агуулгыг илэрхийлээгүй болно.
		5.Хуулийн төслийн нэр томъёоны тодорхойлолтод “Виртуал бүсэд бүртгэлтэй хуулийн этгээдэд хөрөнгө оруулагч” гэж зөвхөн Мэдээллийн болон дэвшилтэт технологийн үйлдвэрлэл, хөгжүүлэлтийн чиглэлээр үйл ажиллагаа явуулж буй хүн, хуулийн этгээдэд хөрөнгө оруулах этгээдийг; гэж нэмэх.	Хөрөнгө оруулалтын тухай хуулийн 3.1.2 дахь заалтад "хөрөнгө оруулагч" гэж Монгол Улсад хөрөнгө оруулалт хийсэн гадаад, дотоодын хөрөнгө оруулагч байхаар нэр томъёоны тодорхойлолт хийсэн тул Хууль тогтоомжийн тухай хуулийн 29.1.7 дахь заалтад Хуулийн төслийн агуулга нь бусад хуулийн заалтыг давхардуулан заахгүйгээр шаардлагатай бол түүнийг эш татах, энэ тохиолдолд эшлэлийг тодорхой хийж, хуулийн нэр болон хэвлэн нийтэлсэн албан ёсны эх сурвалжийг бүрэн гүйцэд заасан байх шаардлагыг хангахаар заасан” шаардлагад нийцүүлсэн болно.
		6.Хуулийн төслийн нэр томъёоны тодорхойлолтод ““Экспат” гэж виртуал бүсэд ажиллах мэдээллийн технологи, үйлдвэрлэл, хөгжүүлэлтийн чиглэлээр мэргэшсэн гадаад хүнийг хэлнэ” гэж нэмэх.	Ажиллах хүчний шилжилт хөдөлгөөний тухай хуулийн 5.1.1 дэх заалтад "гадаад ажилтан" гэж Монгол Улсад хөдөлмөр эрхэлж, эсхүл дадлагажиж байгаа гадаадын иргэн, харьяалалгүй хүнийг ойлгохоор заасан бөгөөд Хууль тогтоомжийн тухай

			хуулийн 29.1.7 дахь заалтад Хуулийн төслийн агуулга нь бусад хуулийн заалтыг давхардуулан заахгүйгээр шаардлагатай бол түүнийг эш татах, энэ тохиолдолд эшлэлийг тодорхой хийж, хуулийн нэр болон хэвлэн нийтэлсэн албан ёсны эх сурвалжийг бүрэн гүйцэд заасан байх шаардлагыг хангахаар заасан” шаардлагад нийцүүлсэн болно.
		7.Хуулийн төслийн 5.1.2 дахь заалтын “...хүн, хуулийн этгээдээс худалдан авдаг,” гэсний дараа “лицензээр ашигладаг байх; гэж нэмэх.	Хуулийн төслийн 5.1.2 дахь заалтыг “төр мэдээллийн технологийн бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэхээс татгалзаж, худалдан авах ажиллагаагаар хэрэгжүүлэх,” гэж Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа, ажил, үйлчилгээ худалдан авах тухай хуульд нийцүүлэн өөрчилсөн. Тус хуулийн 4.1.23 дахь заалтад “худалдан авах ажиллагаа” гэдэгт бараа худалдан авах, түрээслэх, ажил гүйцэтгүүлэх, үйлчилгээ авах агуулгыг тусгасан бөгөөд лицензээр ашиглахтай холбоотой агуулга нь уг томъёололд багтсан болно.
		8.Хуулийн төслийн 7.1.2 дахь заалтын “...хүн, хуулийн этгээдээс худалдан авах” гэсний дараа “лицензээр ашиглах төсөл...” гэж нэмэх.	Хуулийн төслийн 7.1.2 дахь заалтыг “мэдээллийн технологийн үйлдвэрлэлийг дэмжих талаар хүн, хуулийн этгээдтэй хамтран ажиллах, мэдээллийн технологийн бүтээгдэхүүн, үйлчилгээг худалдан авах ажиллагаагаар хэрэгжүүлэх, төсөл, арга хэмжээг санхүүжүүлэх,” гэж Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа,

			ажил, үйлчилгээ худалдан авах тухай хуульд нийцүүлэн өөрчилсөн. Тус хуулийн 4.1.23 дахь заалтад "худалдан авах ажиллагаа" гэдэгт бараа худалдан авах, түрээслэх, ажил гүйцэтгүүлэх, үйлчилгээ авах агуулгыг тусгасан бөгөөд лицензээр ашиглахтай холбоотой агуулга нь уг томьёололд багтсан болно.
		9.Хуулийн төслийн 8.1.3 дахь заалтын "... нэг цонхны системийг бүрдүүлэх" гэх үгийг хасаж, "үйлчилгээний нийтийн мэдээллийн дэд бүтцийн системийг бүрдүүлэх..." гэх үг нэмэх, "...худалдан авах" гэсний дараа "лицензээр ашиглах" гэх үг нэмэх.	Хуулийн төслийн 8.1.3 дахь заалтыг хассан болно.
		10.Хуулийн төслийн 8.1.6 дахь заалтын "... хамгаалах" гэх үгийг хасч, "...эдийн засгийн эргэлтэнд оруулах..." гэх үг нэмэх.	Саналыг тусгаж, 8.1.6 дахь заалтыг "мэдээллийн технологийн бүтээгдэхүүний оюуны өмч, зохиогчийн эрхийг хамгаалах, эдийн засгийн эргэлтэд оруулахад дэмжлэг үзүүлэх, бодлогын судалгаа шинжилгээ хийх, дэвшилтэт технологийн судалгаа хөгжүүлэлтийг дэмжих;" гэж өөрчилсөн болно.
		11.Хуулийн төсөлд хэрэглэсэн "Мэдээлэл, технологийн үндэсний парк" гэснийг "Мэдээллийн технологийн үндэсний парк" гэж өөрчлөх.	Хуулийн төслийн үзэл баримтлалыг Сангийн сайд, Хууль зүй, дотоод хэргийн сайдтай хамтран баталсан бөгөөд үзэл баримтлалд "Мэдээлэл, технологийн үндэсний парк" гэсэн томьёолол хэрэглэсэн тул өөрчлөх боломжгүй. Гэхдээ уг нэршлийг хуулийн этгээдийн оноосон нэр болгож тусгаагүй тул Хуулийн этгээдийн улсын бүртгэлийн тухай хуульд заасан журмын

			дагуу хуулийн этгээдийн нэрийг баталгаажуулах боломжтой болно.
		12.Хуулийн төслийн 9 дүгээр зүйлд “Мэдээллийн технологийн үндэсний парк нь өөрт олгогдсон эд хөрөнгийн болон үйл ажиллагааны үндсэн дээр өөрийгөө санхүүжүүлэх, улсын төсвөөс дэмжлэг авах зарчмаар ажиллаж, бие даан иргэний гүйлгээнд оролцдог төрийн өмчит парк байна.” гэж нэмэх.	Төрийн болон орон нутгийн өмчийн тухай хуулиар төрийн болон орон нутгийн өмчийн эрх, төрийн өмчийн эд хөрөнгийн талаар хууль тогтоох, гүйцэтгэх байгууллагын бүрэн эрх, төрийн өмчтэй хуулийн этгээд, түүний албан тушаалтны эрх хэмжээ, төрийн өмчийн талаарх бодлогыг хэрэгжүүлэх байгууллагын үйл ажиллагааны зарчим, журмыг тодорхойлохтой холбогдсон харилцааг зохицуулж байгаа тул энэ хуульд давхардуулан заах шаардлагагүй үзсэн болно.
		13.Хуулийн төслийн 9.1 дэх хэсгийг “Мэдээллийн технологийн үндэсний парк нь Мэдээллийн технологийн чиглэлээр мэдлэг шингэсэн дэвшилтэт технологи, экспортын чиг баримжаатай үндэсний техник хангамжийн үйлдвэрлэл, программ хангамжийг хөгжүүлэх, гарааны компанийг бойжуулах, олон улсад хүлээн зөвшөөрөгдсөн сургалт, шалгалтыг зохион байгуулах, төр хувийн хэвшлийн түншлэлээр төсөл хэрэгжүүлэх чиг үүрэг бүхий өөрийн эзэмшлийн хөрөнгөтэй байгууллага байна.” гэж өөрчлөх.	Төрийн болон орон нутгийн өмчийн тухай хуулиар төрийн болон орон нутгийн өмчийн эрх, төрийн өмчийн эд хөрөнгийн талаар хууль тогтоох, гүйцэтгэх байгууллагын бүрэн эрх, төрийн өмчтэй хуулийн этгээд, түүний албан тушаалтны эрх хэмжээ, төрийн өмчийн талаарх бодлогыг хэрэгжүүлэх байгууллагын үйл ажиллагааны зарчим, журмыг тодорхойлохтой холбогдсон харилцааг зохицуулж байгаа бөгөөд мэдээллийн технологийн үйлдвэрлэлийг дэмжихээс бусад төрийн өмчит аж ахуйн нэгжийн үйл ажиллагаатай холбоотой харилцааг энэ хуульд давхардуулан заах шаардлагагүй,

			дээрх хуулийн 9 дүгээр зүйлийн 1 дэх хэсгийн 5 дахь заалтад заасан дүрмийн дагуу зохицуулагдана.
		14.Хуулийн төслийн 9.3.3 дахь заалтын “тэмцээн, уралдаан,” гэсний дараа “шалгалт, сургалт” гэж нэмэх.	Хуулийн төслийн 3.1 дэх заалтад “Энэ хууль нь төрөөс мэдээллийн технологийн үйлдвэрлэлийг дэмжих талаар баримтлах бодлого, зарчим, чиг үүргийг тодорхойлж, мэдээллийн технологийн үйлдвэрлэл эрхэлж байгаа хүн, хуулийн этгээдэд дэмжлэг үзүүлэхтэй холбоотой харилцаанд үйлчилнэ.” гэж заасан тул шалгалт, сургалт зохион байгуулах нь уг хуулийн үйлчлэх хүрээнд хамаарахгүй бөгөөд Төрийн болон орон нутгийн өмчийн тухай хуулийн 9 дүгээр зүйлийн 1 дэх хэсгийн 5 дахь заалтад заасан дүрмийн дагуу зохицуулагдана.
		15.Хуулийн төслийн 9 дүгээр зүйлд “Мэдээллийн технологийн үндэсний парк нь нэмэгдсэн өртгийн албан татвараас чөлөөлөгдөх, Орлогын албан татвараас, Нийгмийн даатгалын шимтгэлээс хөнгөлүүлэх” гэж нэмэх.	Хуулийн төслийн 3.1 дэх заалтад “Энэ хууль нь төрөөс мэдээллийн технологийн үйлдвэрлэлийг дэмжих талаар баримтлах бодлого, зарчим, чиг үүргийг тодорхойлж, мэдээллийн технологийн үйлдвэрлэл эрхэлж байгаа хүн, хуулийн этгээдэд дэмжлэг үзүүлэхтэй холбоотой харилцаанд үйлчилнэ.” гэж заасан бөгөөд энэ хуулийн үйлчлэх хүрээнд хамаарахгүй. Мөн саналд дурдсан татваруудаас чөлөөлөгдөх харилцаа нь татварын харилцааг зохицуулж байгаа бусад хуулиудаар зохицуулагдах харилцаа болно.

		16.Хуулийн төслийн 10.1 дэх хэсгийг “Төр, хувийн хэвшлийн түншлэлээр төсөл санаачлах, хэрэгжүүлэхтэй холбоотой энэ хуульд зааснаас бусад харилцааг Төр, хувийн хэвшлийн түншлэлийн тухай хууль, Нийтийн мэдээллийн ил тод байдлын тухай хууль, Хүний хувийн мэдээлэл хамгаалах тухай хуульд заасны дагуу зохицуулна.” гэж өөрчлөх.	Нийтийн мэдээллийн ил тод байдлын тухай хуулиар иргэний мэдээлэл хайх, хүлээн авах эрхийг хангах, нийтийн мэдээллийн дэд бүтцийн эрх зүйн үндсийг тогтоох, төрийн үйл ажиллагааг цахим хэлбэрээр явуулах, нээлттэй, ил тод, шуурхай байлгах, төрийн үйл ажиллагаанд олон нийтийн хяналтыг бий болгох, Хүний хувийн мэдээлэл хамгаалах тухай хуулиар хүний хувийн мэдээллийг цуглуулах, боловсруулах, ашиглах, аюулгүй байдлыг хангахтай холбогдсон харилцааг зохицуулах зорилготой бөгөөд эдгээр хуулиар тухайн төр, хувийн хэвшлийн түншлэлийн нарийвчилсан зохицуулалтыг тусгаагүй тул эш татаж заахгүй болно.
		17.Хуулийн төслийн 12.4 дэх хэсгийг “Зөвлөлийн үйл ажиллагааны үндсэн хэлбэр нь хуралдаан байх бөгөөд гаргасан шийдвэр нь тогтоол, зөвлөмж, мэдэгдэл хэлбэртэй байна.” гэж өөрчлөх.	Саналыг тусгаж, хуулийн төслийн 12.4 дэх хэсгийг “Зөвлөлийн үйл ажиллагааны үндсэн хэлбэр нь хуралдаан байх бөгөөд Зөвлөлийн шийдвэр нь тогтоол, зөвлөмж, мэдэгдэл хэлбэртэй байна.” гэж тусгасан болно.
		18.Хуулийн төслийн 13.1 дэх хэсгийг доор дурдсанаар өөрчлөх: 13.1 Мэдээллийн технологийн үйлдвэрлэл, хөгжүүлэлтийн виртуал бүсэд бүртгүүлэгчид тавигдах ерөнхий шаардлага: 13.1.1. Хуулийн этгээдийн бүртгэлийн мэдээлэл; 13.1.2. Монгол улсад бүртгэлтэй хуулийн этгээдийн ажилтны нийгмийн даатгалд хамруулсан	Хуулийн төслийн 13.1.1 дэх заалтыг “Хуулийн этгээдийн бүртгэлийн мэдээлэл” гэж, 13.1.2 дахь заалтыг “Монгол улсад бүртгэлтэй хуулийн этгээдийн ажилтныг нийгмийн даатгалд хамруулсан эсэх тухай нийгмийн даатгалын байгууллагын тодорхойлолт;” гэж тус тус өөрчилсөн болно. Хуулийн төсөлд 13.1.4 дахь заалт

		эсэх тухай нийгмийн даатгалын байгууллагын тодорхойлолт; 13.1.3. Эхлэлтийн баланс, эсхүл өмнөх жилийн санхүүгийн тайлан. 13.1.4 Хуулийн этгээд нь шүүхийн шийдвэрээр тогтоосон ямар нэг өр төлбөргүй байх: 13.1.5 Зөвхөн мэдээллийн технологи, хөгжүүлэлтийн чиглэлээр үйл ажиллагаа явуулж буй хуулийн этгээдэд уг бүсэд хамаарна: 13.1.6 Цахим гарын үсэгтэй байна. 13.1.7 Монгол Улсад болон аль нэг улсад албан ёсны төв, салбар, төлөөлөгчийн газартай байна.	нэмж, хуулийн этгээд нь шүүхийн шийдвэрээр тогтоосон ямар нэг өр төлбөргүй байх гэж тусгах нь ач холбогдолгүй бөгөөд өөрөөр хэлбэл шинээр хуулийн этгээд байгуулан виртуал бүсэд бүртгүүлэх боломжтой юм. Хуулийн төслийн 13.1 дэх хэсэгт Ажлын алба нь мэдээллийн технологийн үйлдвэрлэл эрхлэгч хуулийн этгээд (цаашид “хуулийн этгээд” гэх)-ээс цахим хэлбэрээр ирүүлсэн хүсэлтийг хүлээн авч шийдвэрлэхээр заасан тул төслийн 13.1.5 дахь заалтад “Зөвхөн мэдээллийн технологи, хөгжүүлэлтийн чиглэлээр үйл ажиллагаа явуулж буй хуулийн этгээдэд уг бүсэд хамаарна” гэж нэмж тусгах шаардлагагүй болно. Мөн цахим гарын үсэг хэрэглэхтэй холбоотой зохицуулалт нь Цахим гарын үсгийн тухай хуулиар зохицуулж байгаа тул тавигдах шаардлагад 13.1.6 дахь заалт нэмж “Цахим гарын үсэгтэй байна.” гэж нэмж тусгах шаардлагагүй. Гадаадын хуулийн этгээд нь виртуал бүсэд бүртгүүлэн мэдээллийн технологийн үйлдвэрлэл эрхлэх агуулгаар хуулийн төсөл боловсруулагдаж байгаа бөгөөд хуулийн төсөлд 13.1.7 дахь заалт нэмж, Монгол Улсад болон аль нэг улсад албан ёсны төв, салбар, төлөөлөгчийн газартай байна гэсэн шаардлага нэмж тусгах шаардлагагүй.
--	--	--	--

		19.Хуулийн төслийн 13.2 дахь хэсгийг доор дурдсанаар өөрчлөх: 13.2 Ажлын алба нь мэдээллийн технологийн үйлдвэрлэл эрхлэгч хүн, хуулийн этгээдээс цахим хэлбэрээр ирүүлсэн хүсэлтийг хүлээн авч, ажлын 3 хоногийн дотор хянаж, дараах шаардлагыг хангасан тохиолдолд виртуал бүсэд бүртгэж, хариу мэдэгдэнэ: 13.2.1 Мөнгө угаах болон терроризмыг санхүүжүүлэхтэй тэмцэх тухай хууль тогтоомж зөрчөөгүй байх, 13.2.2 Зөвхөн виртуал бүсэд бүртгэлтэй хуулийн этгээдэд уг бүсээр дамжуулан хөрөнгө оруулах: 13.2.3 Хууль болон журам заасан бусад:	Мөнгө угаах болон терроризмыг санхүүжүүлэхтэй тэмцэх тухай хууль тогтоомжийн хэрэгжилтийг тус хуульд заасан эрх бүхий этгээд хэрэгжүүлэх тул хуулийн төсөлд Ажлын албан хэрэгжүүлэхээр заах нь хууль хоорондын зөрчил үүсгэхээр байна. Мөн виртуал бүсэд бүртгэлтэй хуулийн этгээдэд уг бүсээр дамжуулан хөрөнгө оруулах боломжгүй бөгөөд хөрөнгө оруулагч нь тухайн мэдээллийн технологийн үйлдвэрлэл эрхлэгчийн бүтээгдэхүүн, үйлчилгээнд хөрөнгө оруулж байгаа тул Ажлын албаар хөрөнгө оруулалт дамжих нь Хөрөнгө оруулалтын тухай хуулийн агуулга, үзэл баримтлалтай нийцэхгүй болно.
		20.Хуулийн төслийн 13.3 дахь хэсгийг “Виртуал бүсэд бүртгүүлэхийг хүссэн хуулийн этгээдийн хүсэлтийг цахимаар хүлээн авч Зөвлөлд хүргүүлж шийдвэрлүүлнэ.” гэж өөрчлөх.	Мэдээллийн технологийн үйлдвэрлэл эрхлэгч хуулийн этгээдийг бүртгэх чиг үүргийг Ажлын алба гүйцэтгэж, харин хуулийн төсөлд 12.3.4 дэх заалт нэмж “Зөвлөл нь Ажлын албаны үйл ажиллагаанд хяналт тавих, чиглэл өгөх.” гэж тусгасан болно.
		21.Хуулийн төслийн 13.4 дэх хэсгийг “Зөвлөлийн шийдвэрийн дагуу Ажлын алба нь бүртгэгдэх хуулийн этгээдтэй цахимаар гэрээ байгуулна.” гэж өөрчлөх.	Хуулийн төслийн 13.2 дахь хэсгийг “Ажлын алба нь виртуал бүсэд бүртгүүлсэн хуулийн этгээдтэй цахим хэлбэрээр гэрээ байгуулна.” гэж өөрчилсөн болно.
		22.Хуулийн төслийн 13.6 дахь хэсгийг “Виртуал бүсэд бүртгүүлсэн хуулийн этгээд нь гэрээ байгуулснаас хойш	Хуулийн төслийн 11.1 дэх хэсэгт “Монгол Улс нь мэдээллийн технологийн үйлдвэрлэлийг дэмжих виртуал бүс

		ажлын 5 өдрийн дотор тухайн бүсэд албан ёсны хаяг, байршилтай болсон байна.” гэж өөрчлөх.	(цаашид “виртуал бүс” гэх)-тэй байх бөгөөд түүний ажиллах журмыг цахим хөгжил, харилцаа холбооны асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллагын саналыг үндэслэн Засгийн газрын тогтоолоор батална.” гэж заасан тул уг журмын хүрээнд үйл ажиллагааны талаар зохицуулахаар тусгана.
		23.Хуулийн төслийн 13.7 дахь хэсгийг доор дурдсанаар өөрчлөх: 13.7. Зөвлөлийн шийдвэрийн дагуу ажлын алба бүртгэлтэй хуулийн этгээдийг дараах үндэслэлээр бүртгэлээс хасна: 13.7.1. Виртуал бүсэд бүртгүүлсэн өдрөөс хойш нэг жилийн хугацаанд гэрээ, дүрэмд заасан мэдээллийн технологийн үйлдвэрлэл эрхлээгүй; 13.7.2. Гэрээ, дүрэмд заасан мэдээллийн технологийн үйлдвэрлэл эрхэлсэн боловч дараалсан 12 сараас дээш хугацаанд үйл ажиллагаа нь өөрөөс хамаарах шалтгаанаар тасалдсан, зогссон; 13.7.3. Татан буулгах тухай шүүхийн шийдвэр хүчин төгөлдөр болсон. 13.7.4. Мэдээллийн технологийн үйлдвэрлэл, хөгжүүлэлтээс бусад төрлийн үйл ажиллагааг виртуал бүсээр дамжуулан явуулсан нь тогтоогдсон бол; 13.7.5. Үндэстэн дамжсан гэмт хэргийн шинжтэй үйл ажиллагаа явуулсан;. 13.7.6. Дотоодын зах зээлд монопол болж, зах зээлийг дангаараа үйл ажиллагаа явуулахаар завдсан бол;	Хуулийн төсөлд 13.4.2 дахь заалт нэмж, “мэдээллийн технологийн үйлдвэрлэлээс бусад төрлийн үйл ажиллагааг виртуал бүсээр дамжуулан эрхэлсэн,” гэж нэмсэн. Хуулийн төслийн 13.4.4 дэх заалтыг “Иргэний хуулийн 32.1-д заасны дагуу татан буулгасан.” гэж өөрчилсөн бөгөөд Иргэний хуулийн 32.1.2 дахь заалтад хуулийг удаа дараа буюу ноцтой зөрчсөн, хуульд заасан бусад үндэслэлээр татан буулгах тухай шүүхийн шийдвэр гарсан гэсэн агуулгад үндэстэн дамжсан гэмт хэргийн шинжтэй үйл ажиллагаа явуулсан, мөн дотоодын зах зээлд монопол болж, зах зээлийг дангаараа үйл ажиллагаа явуулахаар завдсан гэсэн хуулийг зөрчсөн агуулгууд багтаж байгаа тул нэмж тусгах шаардлагагүй болно.

		24.Хуулийн төслийн 14.3.9 дахь заалтын “экспортод” гэсний өмнө “Оюуны өмчөөр баталгаажуулж” гэж нэмэх. 25.Хуулийн төслийн 14.3.12 дахь заалтыг “Мэдээллийн технологийн виртуал бүсэд бүртгэгдсэн дотоодын гарааны бизнес эрхлэгчийн үйл ажиллагаа явуулах байрны түрээсийн зардлын 50 хүртэлх хувийг санхүүжүүлэх.” гэж өөрчлөх.	Хуулийн төслийн 14.3.9 дэх заалтыг хассан болно. Хуулийн төслийн 3.1 дэх заалтад “Энэ хууль нь төрөөс мэдээллийн технологийн үйлдвэрлэлийг дэмжих талаар баримтлах бодлого, зарчим, чиг үүргийг тодорхойлж, мэдээллийн технологийн үйлдвэрлэл эрхэлж байгаа хүн, хуулийн этгээдэд дэмжлэг үзүүлэхтэй холбоотой харилцаанд үйлчилнэ.” гэж хуулийн үйлчлэх хүрээг заасан тул зохицуулалтыг “дотоодын гарааны бизнес эрхлэгч” гэж хязгаарлаж заах боломжгүй болно.
--	--	--	---

---o0o--